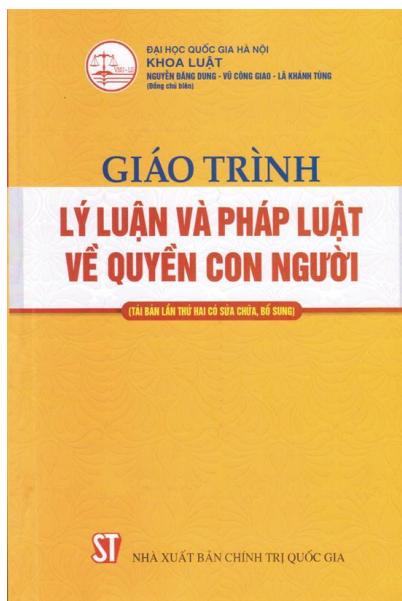

17. Sách: “Giáo trình Lý luận và pháp luật về quyền con người”

GS. TS. Nguyễn Đăng Dung – PGS.TS. Vũ Công Giao – TS. Lã Khánh Tùng (Đồng chủ biên)

Nhà xuất bản Chính trị Quốc gia

Năm xuất bản: 2015

Khổ 16x24cm

Cuốn dày 456 trang, bìa mềm

Quyền con người là tiếng nói chung, mục tiêu chung của xã hội loài người. Tư tưởng, lý luận về quyền con người là giá trị nhân văn cao quý, tài sản vô giá của cộng đồng nhân loại. Pháp luật về quyền con người ghi nhận các tư tưởng và lý luận về quyền con người, bảo vệ và thúc đẩy sự phát triển tự do, nhân phẩm và hạnh phúc của mỗi người, mỗi quốc gia và văn minh nhân loại.

Lý luận và pháp luật về quyền con người chỉ rõ rằng quyền con người hiện diện trong từng con người và trong cộng đồng xã hội, là tài sản chung, mỗi thành viên trong cộng đồng nhân loại đều được hưởng thụ quyền con người một cách bình đẳng, không phải là sở hữu riêng độc chiếm của một quốc gia hay nhóm người nào. Bảo vệ và thúc đẩy quyền con người cả trong lý luận, pháp luật và thực tiễn là nghĩa vụ và cần sự đóng góp của tất cả các quốc gia, dân tộc, tổ chức và từng cá nhân. Được chính thức pháp điển hóa trong luật quốc tế kể từ sau Chiến tranh thế giới thứ hai, quyền con người hiện đã trở thành một hệ thống các tiêu chuẩn pháp luật quốc tế có tính chất bắt buộc đối với mỗi quốc gia; việc tôn trọng, bảo vệ các quyền con người trở thành thước đo căn bản về trình độ văn minh của các nước và các dân tộc trên thế giới. Thực hiện các quy tắc xử sự và các chuẩn mực trong lĩnh vực quyền con người, nhân loại đang hướng tới xây dựng một “nền văn hóa nhân quyền”, trong đó kết hợp hài hòa những đặc thù và giá trị truyền thống tốt đẹp của các dân tộc với các tiêu chuẩn pháp lý quốc tế được thừa nhận chung về nhân phẩm và giá trị của con người.

Nhiều công trình nghiên cứu đã khẳng định rằng, tư tưởng về quyền con người và việc bảo vệ, thúc đẩy quyền con người không hề xa lạ hay mâu thuẫn với lý tưởng cộng sản, mà ngược lại, là cốt lõi, là bản chất của chủ nghĩa Mác – Lênin. Ở Việt nam, cuộc cách mạng do Đảng Cộng sản Việt Nam, đứng đầu là Chủ tịch Hồ Chí Minh lãnh đạo từ đầu thế kỷ XX đến nay không có mục đích gì khác hơn là giành và giữ các quyền con người cho toàn thể dân tộc và cho mỗi người dân Việt Nam, góp phần gìn giữ hòa bình và công lý trên toàn thế giới. Trong thực tế, quan tâm và thúc đẩy các quyền con người là quan điểm chính sách cơ bản của Đảng và Nhà nước Việt Nam, được phản ánh rõ nét trong hệ thống chính sách, pháp luật của Nhà nước Việt Nam. Hiến pháp năm 2013 cho thấy, Hiến pháp Việt Nam là Hiến pháp vì các quyền và tự do cơ bản của con người. Đảng Cộng sản Việt Nam xác định quyền con người là mục tiêu và động lực của sự nghiệp phát triển đất nước.

Do quyền con người có giá trị phổ quát và ảnh hưởng ngày càng mạnh mẽ đến mọi lĩnh vực của đời sống chính trị, xã hội nên nhu cầu kiến thức và pháp luật về quyền con người ngày càng cao, đối với mọi thành viên xã hội, ở mọi cấp độ. Do thiếu kiến thức về quyền được thụ hưởng, trong nhiều trường hợp

người dân không biết cách tự bảo vệ các quyền hợp pháp của mình hoặc hành động vi phạm các quyền và lợi ích hợp pháp của người khác và của cộng đồng. Đối với các cơ quan, công chức, viên chức nhà nước, thiếu kiến thức về quyền hợp pháp của mình hoặc hành động vi phạm các quyền và lợi ích hợp pháp của người khác và của cộng đồng. Đối với các cơ quan, công chức, viên chức nhà nước, thiếu kiến thức về quyền cũng dẫn đến thiếu ý thức trách nhiệm trong thực hiện công vụ, dẫn đến những hạn chế, sai sót trong xây dựng và thực thi pháp luật, quan liêu, tham nhũng, vi phạm quyền con người, quyền công dân, từ đó, tạo ra khoảng cách, mâu thuẫn, gây mất lòng tin của người dân với bộ máy công quyền. Xã hội dựa trên nền tảng chủ quyền nhân dân và Nhà nước pháp quyền thì mọi người đều cần hiểu biết về quyền của chính mình, tất cả các cấp học và trình độ đào tạo của hệ thống giáo dục quốc dân đều có nhu cầu phải được giáo dục về quyền con người, người giữ trọng trách càng cao trong các tổ chức và trong xã hội thì càng phải am hiểu sâu sắc lý luận và pháp luật về quyền con người để hành động vì các quyền và tự do cơ bản của con người.

Trước thực tế đó, được phê duyệt của Đại học Quốc gia Hà Nội, Khoa Luật đã đưa môn học Lý luận và Pháp luật về Quyền con người vào các chương trình đào tạo từ năm 2007. Giáo trình Lý luận và Pháp luật về Quyền con người được biên soạn để phục vụ nhu cầu giảng dạy và học tập môn học này của giảng viên và sinh viên của Khoa Luật Đại học Quốc gia Hà Nội, đồng thời, có thể làm tài liệu tham khảo hữu ích cho các cơ sở giáo dục đại học và các cơ sở đào tạo, nghiên cứu khác trong nghiên cứu, giảng dạy về quyền con người.

Quyền con người là một phạm trù đa diện, đòi hỏi các tiếp cận và nghiên cứu đa ngành, liên ngành, song, nghiên cứu luật học về quyền con người cần là hướng phát triển nghiên cứu chủ yếu, bởi vậy, Giáo trình này có tên gọi là “Giáo trình Lý luận và Pháp luật về quyền con người”. Phù hợp với tên gọi đó, bên cạnh khối lượng kiến thức trọng tâm là pháp luật quốc tế và pháp luật Việt Nam về quyền con người, giáo trình này còn tiếp cận một lượng kiến thức nhất định lý luận về quyền con người của nhiều ngành khoa học (triết học, chính trị học, xã hội học, khoa học lịch sử,...) nhằm cung cấp cho người học sự hiểu biết toàn diện về vấn đề rất rộng lớn và phức tạp này.

Giáo trình này được xuất bản lần đầu vào năm 2009 và đã được bổ sung, tái bản năm 2011. Trong những năm vừa qua, pháp luật và thực tiễn quốc gia, khu vực và thế giới về quyền con người đã có một số thay đổi quan trọng, vì vậy, Khoa Luật tiếp tục tổ chức tái bản có sửa đổi và cập nhật những kiến thức, thông tin mới nhằm làm cho giáo trình trở nên hoàn thiện hơn. Hy vọng cuốn Giáo trình Lý luận và Pháp luật về quyền con người tiếp tục đáp ứng được nhu cầu giảng dạy, học tập và nghiên cứu về quyền con người của giảng viên, sinh viên Khoa Luật Đại học Quốc gia Hà Nội và có giá trị tham khảo cho các cơ sở giáo dục đại học và các cơ sở đào tạo, cơ quan nghiên cứu khác về quyền con người.

Chương I: Nhập môn Lý luận và Pháp luật về quyền con người

Chương II: Khái quát về quyền con người

Chương III: Khái quát Luật quốc tế về quyền con người

Chương IV: Các quyền dân sự và chính trị trong Luật quốc tế

Chương V: Các quyền kinh tế, xã hội và văn hóa trong Luật quốc tế

Chương VI: Luật quốc tế về quyền của một số nhóm người dễ bị tổn thương

Chương VII: Cơ chế bảo vệ và thúc đẩy quyền con người

Chương VIII: Lịch sử phát triển và quan điểm, chính sách cơ bản của Đảng, Nhà nước Việt Nam về quyền con người

Chương IX: Pháp luật và cơ chế thực hiện quyền con người ở Việt Nam